

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van

tot wijziging van het Besluit geslachtsnaamswijziging in verband met de inwerkingtreding van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam

Op de voordracht van Onze Minister voor Rechtsbescherming, kenmerk XXX;

Gelet op artikel 7, vijfde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van XXX, nr. XXX);

Gezien het nader rapport van de Minister voor Rechtsbescherming van XXX, Directie Wetgeving en Juridische Zaken, nr. XXX;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Besluit geslachtsnaamswijziging wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1, tweede lid, wordt de laatste zin geschrapt.

B

In artikel 2, eerste lid, vervalt 'slechts'.

C

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:
  1. Onderdeel a komt te luiden:
    - a. in de geslachtsnaam van een ouder of in de geslachtsnaam van beide ouders in een vrij te bepalen volgorde, indien deze ouder dan wel een van de ouders na de ontbinding van het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving met de andere ouder gedurende een aaneengesloten periode van ten minste drie jaren onmiddellijk voorafgaande aan het verzoek de minderjarige heeft verzorgd en opgevoed;
    2. In onderdeel b wordt na 'in de geslachtsnaam van de levensgezel van de ouder,' ingevoegd ' of in de geslachtsnaam van een ouder en de levensgezel in een vrij te bepalen volgorde' en wordt 'deze persoon' vervangen door 'de levensgezel'.
    3. Onderdeel c komt te luiden:

c. in de geslachtsnaam van een pleegouder of in de geslachtsnaam van beide pleegouders in een vrij te bepalen volgorde, of in de geslachtsnaam van een van de pleegouders en de geslachtsnaam die het kind heeft in een vrij te bepalen volgorde, indien de pleegouder of pleegouders gedurende een aaneengesloten periode van ten minste drie jaren onmiddellijk voorafgaande aan het verzoek heeft of hebben verzorgd en opgevoed.

2. Onder vernummering van het tweede tot en met vierde lid tot het derde tot en met vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

2. Indien de minderjarige is geadopteerd is, onverminderd het eerste lid, ook wijziging mogelijk in de oorspronkelijke geslachtsnaam of een combinatie daarvan met de geslachtsnaam van de ouder, levensgezel dan wel pleegouder.

D

Het opschrift van de paragraaf 'Wijziging van de geslachtsnaam van een meerderjarige in die van zijn verzorger, van zijn ouder of in zijn oorspronkelijke geslachtsnaam' wordt vervangen door 'Wijziging van de geslachtsnaam van een meerderjarige in die van zijn verzorger, van zijn ouder, zijn oorspronkelijke geslachtsnaam of een combinatie daarvan'.

E

In artikel 4, tweede lid, wordt 'persoon' vervangen door 'pleegouder'.

F

Artikel 5, wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdeel a komt te luiden:

a. in de geslachtsnaam van een ouder dan wel van de echtgenoot of geregistreeerde partner van een ouder die op grond van artikel 253sa, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van rechtswege het gezamenlijk gezag over hem heeft uitgeoefend, of in een combinatie van die geslachtsnaam met zijn geslachtsnaam in een vrij te bepalen volgorde, indien hij op de voet van artikel 5, tweede, derde, vierde, vijfde of zesde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 25 van Boek 10 van het Burgerlijk Wetboek of op de voet van artikel IIIA of IIIB van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam zijn geslachtsnaam heeft gekregen. Indien de meerderjarige is geadopteerd, is ook wijziging mogelijk in zijn oorspronkelijke geslachtsnaam of een combinatie daarvan met de geslachtsnaam van de ouder, dan wel van de echtgenoot of geregistreeerde partner van een ouder die op grond van artikel 253sa, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van rechtswege het gezamenlijk gezag over hem heeft uitgeoefend;

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Indien een meerderjarige een gecombineerde geslachtsnaam heeft en diens geslachtsnaam wordt gewijzigd op grond van het eerste lid onder b, wordt alleen de naam gewijzigd die hij ontleent aan de ouder in wiens geslachtsnaamswijziging hij niet heeft gedeeld en behoudt hij een gecombineerde geslachtsnaam'.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam in werking treedt. Indien het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst, wordt uitgegeven na het tijdstip van de beoogde inwerkingtreding, treedt het in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst. Het is van toepassing op verzoeken ingediend op of na de datum van inwerkingtreding.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister voor Rechtsbescherming,

F.M. Weerwind

Nota van Toelichting

A. Algemeen

1. Aanleiding en inhoud besluit

Dit besluit wijzigt het Besluit geslachtsnaamswijziging (hierna: Besluit) in verband met de inwerkingtreding van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam. Deze wet biedt ouders de mogelijkheid om hun kind – naast de bestaande mogelijkheid om een van hun beider namen aan het kind te geven - een gecombineerde geslachtsnaam te geven. Een gecombineerde geslachtsnaam is een geslachtsnaam die is samengesteld uit (een deel van) de geslachtsnaam van de ene ouder en de andere ouder. De keuze voor (de volgorde van) de namen in de samenstelling is aan de ouders. Als ouders zelf al een gecombineerde geslachtsnaam hebben en zij willen hun kind ook een gecombineerde geslachtsnaam geven, mogen zij zelf kiezen welke naam uit hun samengestelde geslachtsnaam zij willen doorgeven. Ook dan geldt dat de gecombineerde geslachtsnaam uit niet meer dan twee namen mag bestaan.

De extra naamskeuzemogelijkheid werkt door in dit Besluit. Aan de in het huidige Besluit opgenomen mogelijkheden om de geslachtsnaam te wijzigen in de naam van de andere ouder, levensgezel dan wel pleegouder is toegevoegd de mogelijkheid van een gecombineerde geslachtsnaam. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om enkele technische wijzigingen door te voeren.

2. Financiële gevolgen

Van dit besluit worden geen financiële gevolgen voor de rijksbegroting verwacht.

3. Evaluatie

Op grond van artikel V van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam zal de Minister voor Rechtsbescherming vijf jaar na de inwerkingtreding van die wet aan de Staten-Generaal een verslag zenden over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk. De wijzigingen in het Besluit worden betrokken bij die evaluatie.

4. Advies en consultatie

PM

B. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdeel A

De voorwaarde dat wijziging niet geschiedt door toevoeging van een naam, is geschrapt. Deze voorwaarde was opgenomen in lijn met het vóór de invoering van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam gevoerde beleid om dubbele namen zoveel mogelijk te beperken. Een dergelijke beperking is nu niet meer nodig. Schrapping betekent geen wijziging ten aanzien van het overigens op grond van artikel 1, tweede lid, van het Besluit gevoerde beleid. Zo geschiedt wijziging nog steeds bij voorkeur door omzetting van enkele letters of door toevoeging van een voor- of achtervoegsel.

Onderdeel B

Gelet op de aanpassing van artikel 5 is het woord 'slechts' geschrapt om onduidelijkheid te voorkomen.

Onderdeel C, onder 1

Artikel 3, eerste lid, onder a, b en c, van het Besluit voorzien in de keuzemogelijkheid voor de naam van de andere ouder, levensgezel van de ouder respectievelijk pleegouder. In artikel 3, eerste lid, onder a, is een keuzemogelijkheid toegevoegd voor de geslachtsnaam van beide ouders. De volgorde van de namen is ter keuze van de verzoeker(s). Volledigheidshalve is na ontbinding van het huwelijk ingevoegd 'het geregistreerd partnerschap'.

In artikel 3, eerste lid, onderdeel b, wordt toegevoegd de keuze voor een combinatie van de naam van een ouder en de levensgezel. In beide gevallen mag(mogen) de verzoeker(s) de volgorde van de namen vrij bepalen. Tevens is ter verduidelijking in onderdeel b 'persoon' vervangen door levensgezel.

Artikel 3, eerste lid, onder c, voorziet in de mogelijkheid om de geslachtsnaam te wijzigen in de geslachtsnaam van een persoon die anders dan als ouder de minderjarige als behorende tot het gezin gedurende een aaneengesloten periode van ten minste drie jaren onmiddellijk voorafgaande aan het verzoek heeft verzorgd en opgevoed, ofwel de pleegouder. Omwille van de leesbaarheid is de aanduiding pleegouder opgenomen. Met deze aanduiding is geen inhoudelijke wijziging beoogd. Aan de bepaling is verder toegevoegd de keuze voor de naam van beide pleegouders of een combinatie van de naam van een van de pleegouders en de geslachtsnaam die het kind heeft, in beide gevallen in een vrij te bepalen volgorde.

Onderdeel C, onder 2

Op grond van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam hebben ouders voor hun adoptiekind nog een aanvullende keuze. Zij kunnen niet alleen kiezen om hun kind een van hun beider namen te geven of een combinatie daarvan. Zij kunnen ook kiezen voor de oorspronkelijke naam dan wel een combinatie daarvan met een van hun beider namen. Deze extra keuzemogelijkheid geldt ook bij geslachtsnaamswijziging. Wordt naamswijziging gevraagd voor een kind dat is geadopteerd, dan is wijziging van de geslachtsnamen zoals genoemd in het eerste lid mogelijk. Daarnaast kan wijziging worden gevraagd in de oorspronkelijke naam of een combinatie daarvan met die van een ouder, levensgezel van de ouder dan wel pleegouder.

Onderdeel D

Het opschrift van de paragraaf is aangepast in verband met de toegevoegde mogelijkheid om een naam te wijzigen in een gecombineerde geslachtsnaam.

Onderdeel E

Ter verduidelijking is 'persoon' vervangen door pleegouder.

Onderdeel F, onder 1

Op grond van het geldende artikel 5, eerste lid, onder a, van het Besluit kan een meerderjarige de al dan niet expliciete naamskeuze van zijn ouders herzien. Toegevoegd wordt de mogelijkheid dat de meerderjarige in dat kader zijn geslachtsnaam ook kan laten wijzigen in een gecombineerde geslachtsnaam. Voorwaarde is dat de geslachtsnaam van de meerderjarige is vastgesteld aan de hand van het interne Nederlandse naamrecht, dat wil zeggen op grond van artikel 5, tweede, derde, vierde, vijfde of zesde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW), artikel 25 van Boek 10 BW of een van de overgangsbepalingen van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam. De geslachtsnaam kan ook worden gewijzigd in een gecombineerde geslachtsnaam als de meerderjarige zijn geslachtsnaam heeft gekregen op grond van artikel 5, tweede, derde, vierde, vijfde of zesde lid, van Boek 1 BW zoals deze bepalingen luiden tot 1

januari 2024 en de ouders geen mogelijkheid hebben gehad om daarbij te kiezen voor de gecombineerde geslachtsnaam.

Op grond van artikel IV van de wet van 10 april 1997, Stb. 161, konden ouders kort gezegd tot twee jaar na inwerkingtreding van de wet (1 januari 1998) voor hun kinderen alsnog de geslachtsnaam van de moeder kiezen. Ook deze naamskeuze kon een meerderjarige laten herzien, en wel binnen drie jaar nadat hij meerderjarig is geworden (artikel 5, tweede lid, Besluit). Alle kinderen voor wie van deze naamskeuzemogelijkheid gebruik is gemaakt, zijn inmiddels ouder dan 21 jaar. Deze grond is derhalve geschrapd.

Indien de meerderjarige is geadopteerd bestaat nog een extra naamswijzigingsmogelijkheid, namelijk wijziging in de oorspronkelijke geslachtsnaam of een combinatie daarvan (zie ook het nieuwe artikel 3, tweede lid).

Onderdeel F, onder 2

Een kind deelt niet in de naamswijziging van de ouder wiens (deel van de) naam hij heeft, als hij ten tijde van die wijziging meerderjarig is (artikel 7, derde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek). De meerderjarige kan dan zelf naamswijziging vragen. Heeft de meerderjarige een gecombineerde geslachtsnaam dan wijzigt alleen het deel van de geslachtsnaam van de ouder wiens naam is gewijzigd. Een voorbeeld: Lotte Jansen en de Jaap Maniak hebben hun kind de geslachtsnaam Jansen Maniak gegeven. De geslachtsnaam van de Jaap Maniak wordt bij koninklijk besluit gewijzigd in Manak. Het kind kan zijn naam dan laten wijzigen in Jansen Manak. Voor het minderjarige kind dat deelt in de naamswijziging van de ouder geldt hetzelfde; heeft het minderjarige kind een gecombineerde geslachtsnaam dan wijzigt alleen het deel van de geslachtsnaam van de ouder wiens naam is gewijzigd.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking tegelijkertijd met de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam. Of als plaatsing in het Staatsblad nadien plaatsvindt, met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

De wijzigingen gelden voor verzoeken tot naamswijziging die zijn ingediend op of na datum van inwerkingtreding. Er is niet voorzien in een specifieke overgangsregeling. De Dienst Justis zal op zijn website en in de overige informatieverstrekking aan verzoekers aandacht vragen voor de met dit besluit doorgevoerde wijzigingen. Door te kiezen voor indiening van hun verzoek voor of na de datum van inwerkingtreding kunnen verzoekers een afweging maken of zij hun verzoek willen indienen onder het oude dan wel het nieuwe regime.

Voor gevallen waarin naamswijziging heeft plaatsgevonden voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit is aangesloten bij de huidige systematiek en blijft het uitgangspunt dat naamswijziging slechts eenmaal mogelijk is (artikel 3, vierde lid, onder a, en 4, derde lid, van het Besluit).

De Minister voor Rechtsbescherming,

F.M. Weerwind